МИХАЙЛЬ СЕМЕНКО.

ПРОМІННЯ ПОГРОЗ

ВОСЬМА КНИГА
ПОЕЗІЙ.

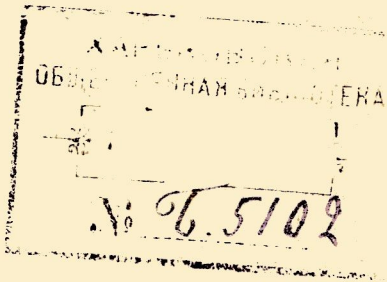

ХАРЬКІВ, 1921.

2532

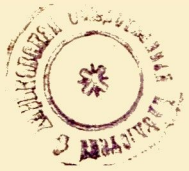

МИХАЙЛЬ СЕМЕНКО.

ПРОМІННЯ ПОГРОЗ.

8 ма кн. поезій.

(1919—1920).

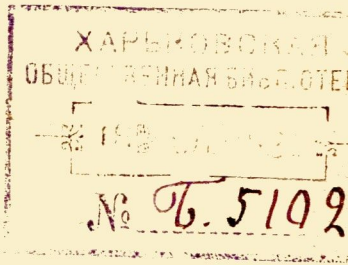

118 2322

Всеукраїнське Державне Видавництво.
Харьків, 1921.

Видано в кількости
3.000 примірників.

ЛЮТИЙ, 1921.

Харьків, 11-а Державна друкарня. 135. — 7675.

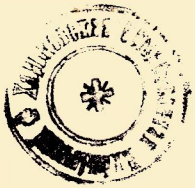

Вона приходила до мене
Сьогодня
Та, що поєднала дзвіниці
Нитками
Од вікна до вікна гірлянди
І золоті ланцюжки від зорі до зорі.
І подругу свою приводила
І сказала: познайомтесь,
Це наша.
Була в білому подруга
Гарненька дівчинка з балетної студії.
Почервоніла.

Весь світ перетягнутий
Тонесенькими павутинками з золотими дзвіночками
І дівчина раділа й сміялась —
Як це божевільно гарно —
Дзвіночки дзвонять.
І призналася дівчина,
Що вона любить поетів a la Arthur Rimbaud
І що вона дуже рада, що зі мною познайомилась.
І сказала, що ми придумаєм якусь фантазію
І розірвемо десь одну тонесеньку ниточку
І украдемо — для двох — один малесенький золотий дзвіночок.

1919. Київ.

Уже весна, вони ще не наплакались
(Пишу вірші на теми).
Сонцеві знищенно підтакували
І шукали в гаманці рими.

Дивились на мене роззявлено
(Я собі знайшов кімнату).
Сонце крикнуло: правильно!
І заховалось од мене в кут.

Бачите, які ми приятелі —
Як би мені позбуться?
Мене чекають моторні крила
І велика весняна улиця.

1919. Київ.

Перепились.

Розлили вино на столах
І несподівано оп'яніли.
І хтось сказав:
Пе—ре—пи—лись!
І всім стало ясно.
Один забився в куток.
Було видно, що він переживає драму.
Росходьтесь, уже погасла елєктрика
І губи не знайдуть губ!
І всі підуть з тим, що залишилось в серцях,
Розбредуться по улицях
І завтра буде соромно зустрічатись.
Розлили!

1919. Київ.

Навздогін.

Сьогодня вони втекли, як вівці,
Залишили друкарню—
Сьогодня місто без символістів,
Символісти втекли безкарно.
Пообідали в клюбі—
Поспішали до 6 ти годин.
І тряслися нижні губи,
І губив з губ папиросу не один.
Безнадійно шепотів Семенко:—Саботаж!
Але вони були розгублені,
І сміялись ті, що зоставались,
І зникли нарешті—обскублені.

1919. Київ.

Святий Метроном.

Нерозмірковано і тенденційно
Заперся у білу вежу нудний сімволіст.
Стукається лобом, нереально й безмрійно,
Об оранжеву стінку у 20 літ.

І затулює вуха, і завішує вікна—
Його галас нервує і проміння сліпить.
І жахаються стіни: ім жаль чоловіка,
Що у шафі, мов миша, сидить і скрипить.

І завішує вікна, і затулює вуха,
І не знає вже сам—чоловік він, чи гном.
А на улиці шуми... І здивовано слуха.
І розмірено стука Святий Метроном.

1919. Київ.

Зупинись! — Хтось казав з-заду
Похмуро, без запобігливости.
І чомусь згадалось зразу про зраду,
І забракло сміливости.

І розсміявся, коли зайшов наперед,
Простяг руку, механично стиснув.
Не розібрав, чи то був папуас, чи швед.
Вечір утер носа і скис.

1919. Київ.

Ніч похнюпилась,
Затихає розмірковано.
За вікном стиха хлюпало
І сичало загадково.

Сковано обіймає сум
Після дню несподівано.
Вранці бризок принесу
І безжурний спів.

1919. Київ.

Вечір з товстого шкла
З синіми й чорними смугами
І вже більш витримати не могла
І серце плакало від наруги.

І чекала на шовкову ніч,
Надсилала свою мрію в зорі.
Розсипались темні плями зліш
І крижані усміхались гори.

Розгойдай огні на чорних хвилях!
Розряби блискучий оксамит.
Світ навколо мене кличе: мила...
Але серце моє хоре спить.

6—X—919. Київ.

Сніжинки.

Вузенькою стежкою на передмісті,
Спіраючись на стек
Прислухалися вуха до заверюхи
І рот ловив сніжинки.

Упала одна за комір—
Бідна сніжинка—
І ростала.
Бідна сніжинка впала.
Бідна сніжинка.

Запалив люльку
Руку
Міцніше стис.
Довга, вузенька—
Стежка—
В снізі на передмісті.

Куталось серце в хутро,
Щулилось в муфті—
Бідна маленька ручка
Змерзла.
Крутились сніжинки.

16—XI—919. Київ.

О. Т.

Останні блими комінка
На профілі журної панни.
Ховається самотно бліда рука,
Ятриться весняна рана.

Може затримаю останній блим,
Спалахнуть тремтячі тіни.
Ій сумно під грою осінніх рим,
Під звуки осінньої сонатіни.

19—XI—1919. Київ.

Жертва вечірня.

Блисне промінь у думки заплутані—
Я жду проміня.
Я не хочу думати, я не хочу думання,
Думка стомлена.

І думок не буде, і розбіжаться фрази,
І трагично будуть повторюватьсѧ.
І ніхто не скаже, що то буде прекрасно,
І заблимає, і загасне без вороття.

І закручусь, і забігаю: де промінь?.. де промінь?
Умру, як жертва вечірня.
І затопчуть каруселеві коні
Бідне створіння.

1919. Київ.

Я прийду.

Дайте мені води на голову—
Налийте, налийте несподівано!
Я хочу знайти з вами спільну мову,
Я заплутався, хоч це й дивно.

На високій горі, звідки видно затоки,
Я знайду свою мрію—я знайду!
Я тобі росповім про нечутні зойки—
Вітре, вітре, мені в спину подуй!..

Спиніть, спиніть і не підходьте близько—
Сам прийду, я прийду з привітом.
Не зустрінусь з вами—я—на кладовиську,
Я прийду прийдешнім літом.

І пригадаю—прийду—несподівані поцілунки,
Блиски жартливі й засліплюючу даль.
Я відновляю завтра з тобою стосунки...
Я одержав першу медалю!!!

1919. Київ.

У грека зачинено кафе,
Вітріну засунуто дошками.
А на майдані зграя фей—
Туберкульозно кашляють.

Позасувай всі вікна і всі двері
Покинь кімнату на замку—
Віддавши мозок свій химері
Зоставленого в кутку.

Розлюби простягнуту руку—
По бруку—
Сталевий загін—
Він—
Волі міцній—
В бій!

1—I—920. Київ.

Ще придушіть раз —
Не вивернеться.
Потім без зайвих фраз
Треба виспаться.
А вранці—на мороз!
Шкляного повітря в легені!
Зитиснеться з грудей погроза
І зміцнішають стегна.
Пийте холодну воду!
Одностайний і рівний віддих!
Прийде на-зустріч, хто сміливий з-роду,
Але не чекайте, що повернуться звідти.

1 - I—920. Київ.

Пісня трампа.

Закапало з брудного неба
Промок картуз—
Ах промок картуз без потреби
А на спині туз.

А на спині—колишня дірка,
Свердлить нещадно протяг.
Колись же виблисне і моя зірка
На тлі небеснім злотнім!

1—I—920. Київ.

Метушаться улиці поранені,
Колишуться тротуари.
Пролетіли над містом примари,
Залишились вітрини драні.
Понабігали хлопчаки з ірісками—
Сірники—цигарки—газети.
Не пишаються магазіни вивісками,
Не біліють веранди наметами.
Позбивали брук грізні коні,
Святкує сірий день на улиці в юрмі.
Ворушаться клунки на хорому пероні
І вечір виплакатися не міг.

1—2—I—920. Київ

Гнатові Михайличенку.

Насунулась ніч.
Багато ночей буде.
Здавалось, ніхто не покличе
І тиша слів не розбудить.
І вприсне біль в сльозах.
Ніхто схопленому не поможе.
І лише одно в ухах—жах.
І ні-до чого тут: „боже, боже".
Лише в останній життя мент
Видавить куля зітхання.
І може вибачить цей рудимент
Хвиля конання.

4—I—920. Київ.

Василеві Чумаку.

Розніміть пальці—вони заклякли,
Серце у білім огні.
Розніміть пальці—вони залякані
І в труні червоний гнів.

І над лобом холодні леза.
І на небі холодні огні.
Розніміть пальці—гудуть марсельєзи
І в труні червоний гнів.

4—8—I—920. Київ.

Я схопив віки за горло,
Я тримаю за вухо момент.
Зимно й непривітно голому
Під революції аплодісменти.
Я з Богом зустрівся зором
Сидючи в кавярні з ним.
І шепотів Бог: горе мені,
Годі мені буть святим.
Проіздив ломовик бруком
І я сів разом з ним.
І сказав робітник безрукий:
Вчора я мав справу з ним.
Висадив непокірні ребра,
Цигарку засунувши в рот.
Засопів покійник—не треба
Городити огород.

20—I—920 Київ.

Зміями роскидається від заграви—
Блискучими й глибокими зміями—
Зміями огневими — на барви,
Вкриті чорним простирадлом, віі.
Це було вночі—може тому
Не було видно ненажерних натовпів—
Ніч схилялась до неба божественого,
І одірвана вивіска бряжчала: на тобі.
Може тому тремтіли дівочі віі
Ненажерний світ—в ясній сльозі без барви
Небо страшносудило огневими зміями,
Небо роскидалося загравами.

3—II—920. Київ.

Два столики на кривих шклянках,
кави не більше двох—
стьобнули ледве-живого,
щоб не думав про дах
і льох.

Я тут без інструментів—
легко кишені тримать вікні—
і папироси 25 штук „Рента“
і сумно, сумно мені.

18—II—920. Київ.

Душі моєі Ц. К.
І Патагонії далека мрія
І на серці чіясь рука
Мов пісок гарячий гріє.

Делєгати усіх згадок
І пронизлий минулого спів.
Треба забуть Влдвосток
І через'азійний гнів.

18—II—920. Київ.

Їх лежало 23 роздітих—
без голів і обідраних—
вони теж були матерени діти
і волосся тремтіло на вітрі.

Без шкури й напівзасипані
вони поєднують живих і мертвих
це ж трупи, кров'ю зліплені,
і я не боюся вмерти.

18—II—920. Київ.

Розчиняться холодні двер
І піде неправдивий дим.
Багнеться Тайної Вечері
І ворухнуть святим.

І ворухнуть Европами й Азіями,
Наскрізь проткнуть — як день —
Викинуть думками в оберемок з'язаними
Блакитний з голови пень.

18—II—920. Київ.

Після пожарів
місто в кістяках чорних
сподівається, що хтось пригорне,
збудує біломармну браму
і ясний храм.

І риються баби у попілі—
40 крб. хунт картоплі —
горить місто ночами
і в загравах храм.

І чи скоро, чи довго ще
масло буде коров'яче
сіпне за піджак з-заду
сам нерадий.

18—11-920. Київ.

Перед нами сиділо троє
І в губах стремів жах.
Дзвеніла шибка захриплою грою
І росхрістував крила птах.

Вечером, коли крутять каву,
І заблимає чадний огонь—
Вилізе й загине смертю безславною
На брудному й метушливому пероні.

22—II—920. Київ.

Не опускай вії, що Хрест стятий,
Що чорні ями замісць синього шкла.
Не можу я в своїй душі розняти
Сподівань дівочих і мого зла.

Не можу я виткнутись з за воріт забитих
І усміхнутись на улиці радісному дню.
Я не можу тебе з собою злити —
Бракне жертвенного вогню.

23–II–920. Київ.

Прив'язаний до стовпа волею Леся Курбаса
Натхненним напруженнєм таємничих зусиль,
Зойкають в вітрах божевільні сурми на нас
В змаганнях зростаючої сили.

Одійдіть на-бік, зламавши пиху
Ласкою людини визволеної,
Гладить вітром щоку шовковий дух
Дитина смілива павзи сумної.

Заломіть пальці щирим жестом
І простягніть непокірливу руку,
Одійдіть, одійдіть, виснажені до-щенту,
Зараз розітнеться підземний грюк.

13—III—920. Київ.

Ніч прислухається до порожніх улиць
і до тротуарів німих
коли на тумбі сидить червоноармієць
і цілиться в місяць—
коли місто завмре після 2-х годин,
моторошно зацокотить з-рідка по бруку,
затихне облите холодною електрикою
глузуючи над зоряним небом,—
тихо в стінах кімнати,
капає з водогону,
працю скінчено—
спать—
не хочеться—
ніби чогось не доробив—
ранок,
газети, чай і обід
і метушня на вечірніх улицях
западає й шумить в ухах,
доки не закапає з водогону.

14—IV—920. Київ.

Женщини.

Гарно дивитись на
японку
і пригадувати рідний край.
Коли набігає инша хвиля
й хмаркою пробігає душу—
тоді я кажу:
ні,
цікавіше дивитись на
цю гарненьку натурщицю
з Академії—
у неї хвилюють стегна.
Ні, ця, що
торкається рукою до моєї ноги—
в чорному
в білому капелюсі—
вона сидить
в профіль
і иноді поглядає на мене—
ії погляд я хочу затримати в своїй душі.
І инша—все
незнайомі—
простенька й скромна за дальшим столиком
стомлено
дивиться на мене
смутна і рідко всміхається.

21—IX—920. Київ.

Випадкові погляди з сусідньої льожі,
біля піаніна — два товариша з фронту
сьогодня для бурь
і молодого захвату.
Це нічого, що я стомлений
від безперервного горіння
і не знав, куди піти.
Я прекрасно знаю,
що я останній з останніх,
я останній могікан,
і тому безкорисно волочаться товариші—
даремно горять ночами—
вже перегорено за них, пізно—
нові й дальші прийдуть з инших
і роля на цьому закінчується.
Хай постоять ті, що прийшли
біля льожі, вона зайнята—
я ще вип'ю одну шкляночку,
другу вже вип'ю на Юконі
змагаючись із иншою стихією.

22—ix—920. Київ.

НОРВЕЖЦІ.

Не заплутуйте мене ніччю місяшною
коли я грузну в фразах—
не запитуйте на темних сходах.
Ви ще не одержали від мене
це тому, що ви не даєте мені втіхи.
І далеко краще
коли ви поводитесь простіш
і не зупиняєтесь на улиці біля стовпа
або біля зірваної ринви на розі—
мені ніяково.

25—IV—920. Київ.

Поле хвилями недозрілими
І в ярку біля криниці—
Скалки на обрії гасли-горіли
Від небесної колісниці.

Тут проходили колись лавами-тінями,
Вибірали, де рівніше, росташовувались.
А сонце роскидає іскорки над насінням
І блукаю я, і зітхи перешіптувались.

Вохким холодком заносить від лісу,
Пахне корінням і листям над стежкою.
Зачиняє Бог свій театр, спускає завісу,
Спомин минулого несподівано замерз.

9—v—920. Полтава.

Минулися — як сон — дні
Залишились згадки сумні.
Силюети, тіні, блиски — як голкою...
Фокстер'єр і дама з парасолькою.

І заснути, і проснуться б знов завтра
При нових, невиданих огнях.
Хай погасне уже зайва ватра,
Хай запалиться вогнем дня.

Екіпажі, і сади, і зойки міста,
Як сумирний і ще рідний сон.
Не горіти б мені зором утопіста,
А дивитись, а вслухатись тон у тон.

5- vi—920. Харьків.

Зміст.

		Ст.
1.	Вечір з товстого шкла	11
2.	Випадкові погляди	34
3.	Вона приходила	3
4.	Два столика	24
5.	Душі моєї Ц. К.	25
6.	Женщини	33
7.	Жертва вечірня	14
8.	Зміями роскидається від заграви	23
9.	Зупинись, хтось казав з-заду	9
10.	Їх лежало 23 роздітих	26
11.	Метушаться улиці поранені	19
12.	Минулися як сон дні	37
13.	Навздогін	7
14.	Насунулась ніч	20
15.	Не заплутуйте мене	35
16.	Не опускай віі	30
17.	Ніч похнюпилась	10
18.	Ніч прислухається	32
19.	Останні блими комінка	13
20.	Перед нами сиділо троє	23
21.	Перепились	6
22.	Пісня трампа	18
23.	Після пожарів	28
24.	Поле хвилями недозрілими	36
25.	Прив'язаний до стовпа	31
26.	Розніміть пальці	21
27.	Розчиняться холодні двері	27
28.	Святий Метроном	8
29.	Сніжинки	12
30.	У грека зачинено кафе	16
31.	Уже весна	5
32.	Ще придушіть раз	17
33.	Я прийду	15
34.	Я схопив віки за горло	22

Михайль Семенко:

1. „Prélude“. лірика—1913, вид. „Відродження“.
2. „Дерзання“, поези -1914, вид. „Кверо“.
3. „Кверо футуризм“, поезопісні—1914, вид. „Кверо“.
4. „П'єро Задається“, фрагменти, поезій кн.1—1918, вид. „Грунт
5. „П'єро Кохає“, містерії, поезій кн. 2—1918, вид. „Сяйво“.
6. „Дев'ять поем“,—1918, вид. „Сяйво“.
7. „Тов. Сонце“, ревфутпоема—1919. вид. „Всеукрліткому“.
8. „Дві Поезофільми“ (Весна, Степ)-1919, вид. „Всеукрліткому“.
9. „П'єро Мертвопетлює“, футурізи, поезій кн. 3 1919, вид. „Флямінго“.
10. „Bloc-Notes“, поезії міста, кн. 4—1919, вид. „Флямінго“.
11. „В садах безрозних“, сатурналії, поезій кн. 5—1919, вид. „Флямінго“.
12. „Ліліт“, scenes pathétiques -1919, вид. „Сяйво“.
13. „Океанія“, поема (загублена).
14. „Гімни св. Терезі“ („Альманах трьох“)—1920 вид. „Т.У.П.“.
15. „Проміння погроз“, поезій кн. 8—1920, вид. „Всеукрвидат“.

У друку:

16. „Наївні поезійки“, поезій кн. 6, вид. „Всеукрліткому“.
17. „Осіння рана“ поезій кн. 7. вид. „Цех Каменярів“.
18. „Прерія зорь“, поема-роман—1920, вид. „Цех Каменярів“.
19. „Поема Повстання“—1920 („Шляхи Мистецтва“ ч. 1 — 1921 р., Хрк.).

Готується до друку:

20. „За Океан“, каблепоема, 1920.
21. „Поезофіри“, том (Михайль Семенко в одному томі).
22. „Континенти“, поема геольогичних катастроф.
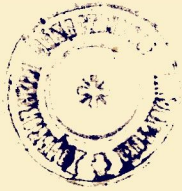
202.